

I övrigt finns en drag-
att helst tuga om partiet",
erar han. Avslöjanden om
företrädare är dåligt på-
er har begått brott tycks
ler påverka partiets stöd.

te ett medieland- där rasism och lerans framstår vilket perspek- som helst det som de framstå som det kligt skrämmande?"

en, ser man på delar av be-
ngen blir det tydligt att det
en negativ särbehandling
har funnits en för partiet
iv" särbehandling. Ett ex-
är när Dagens Nyheter,
ch Expressen skrev om sve-
demokratiska avhopp och
na stolar efter valet 2010.
edemokraterna kunde utan
frågasättas hävda att avhop-
perodde på hot och trakasse-
När Expo ringde runt svarade
att de hoppat av på grund av
ruld eller trakasserier.

IA AV DE INTERVJUADE journa-
ma påpekar att medier under
är felaktigt befäst en bild
sverigedemokraterna som ett
anden förändrat parti. Medier
er fram partiets historia som
te problematiskt samtidigt
rasismen och intoleransen i
tät reduceras till vissa företrä-
as "galna" uttalanden och kla-
ramp. Kort sagt, man säljer
viden av ett parti som lagt ra-
den bakom sig. Detta nämner
en Häger i förbigående men
problematiseras aldrig, vilket
tyvnd.

Sverigedemokraterna har näm-
en, något förenklat, två sidor.
t ena präglas av en folkhems-
nationalism och tal om assi-
lation. En politik som syns i
rtiprogram och sammanhang
partiets företrädare vill utmåla
ttiker som lögnare eller oseriösa.
ttiker som partiet menar helt
äckt hittar på att de skulle skilja
folk och folk utifrån etnicitet
och religionstillhörighet. "Det har
drigt funnits islamhat inom Sve-
gedemokraterna" sa till exem-

pel den lokale partiföreträdaren
Runar Filper till Värmlands Folk-
blad för ett år sedan.

Den andra sidan av Sverigede-
mokraternas retorik är öppet grov
och hatfylld och kommer till ut-
tryck i tal, tweets, artiklar, insän-
dare och blogginlägg. Hatretorik
om islam som något värre än na-
zism, som måste stoppas om inte
muslimerna ska ta över begränsas
inte till odisciplinerade gräsrot-
ter utan återfinns i riksdagsgrup-
pen och i kretsen kring Jimmie
Åkesson. "Det är en ödesfråga för
framtiden. Stoppa vi inte utbred-
ningen av islam kommer muslim-
erna att ta över, och det kommer
att gå fort" sa till exempel den nu-
varande partisekreteraren Björn
Söder till Smålandsposten inför
valet 2010.

FRÄMLINGSFIENTLIGHET i valstugor,
debatten kring Ilmar Reepalus
förhållningssätt till antisemitism
och sverigedemokraters intole-
rans och rasism – alla dessa och
många andra exempel visar att
journalister ser ett nyhetsvärde i
och närmar sig intolerans som nå-
got problematiskt.

Egentligen är detta själva
grundfrågan. Medierna bevakar
överlag intolerans och rasism som
något problematiskt och Sverige-
demokraterna är intoleranta. Är
inte ett medielandskap där rasism
och intolerans framstår som vil-
ket perspektiv som helst det som
borde framstå som det verkligt
skrämmande?

Att skildra och granska Sveri-
gedemokraterna som andra par-
tier skildras och granskas innebär
att lyfta blicken och se helheten.
Det som står i partiprogram är
bara en av flera aspekter av ett par-
tis politik. Minst lika viktiga är
hur partiets företrädare uttrycker
sig i blogginlägg, artiklar och de-
batter – samt om dessa utspel ac-
cepteras eller tillåts inom partiet.

ANSER MAN SOM journalist att hat
och kollektivt skuldbeläggande
från riksdagspartier har ett ny-
hetsvärde bör Sverigedemokra-
ternas intolerans uppmärksam-
mas på samma sätt som om utspe-
len dök upp i till exempel Centern
eller Vänsterpartiet.

Jonathan Leman

Resa i rasismens värld

» **FRÄMLING, VAD DÖLJER DU
FÖR MIG? EN BOK OM RASISM**
MARCUS PRIFTIS
LEOPARD FÖRLAG (2012)

Det här var faktiskt en bok
jag inte trodde skulle ge
mig så mycket. "Rasism,
vet väl jag vad det är. Ska
jag behöva tugga i mig 260
sidor om den saken? Kan
man väl redan allt om..."

Så kul att kunna erkänna att
jag hade fel. Jag behövde inte
tugga många sidor. Sen var jag
fångslad, och fast. Upptäckte att
det finns massor i och kring ra-
sismen som jag inte visste, eller
åtminstone inte hade funderat
särskilt mycket över. Och Mar-

cus Priftis är
en mycket bra
guide på upp-
täcktsresan, i ra-
sismens värld.
Den där vi alla
lever, fast vi inte
alltid ser det, el-
ler vill tänka på det. Och där vi
alla någon gång resonerar rasis-
tiskt, utan att riktigt vara med-
vetna om det.

I ENA ÄNDAN HAR vi den rasistiska
terroristen, som Breivik. I den
andra finns den vardagsrasism
som vi inte ser, men som Prif-
tis tycker att vi måste dra fram.
Den som finns "som en värta på
ett hemligt ställe".

I sin kärna handlar rasism
om att dela in människor i Vi
och De, där Vi är bättre och har
makten. Den drivs av rädsla och
slentrian, men är inte alls all-
tid medveten och planerad. Den
illvilliga är bara en bråkdel av
hela rasismen, påpekar Priftis.
Men för den som drabbas av
den strukturella rasismen spe-
lar grunderna mindre roll, det är
följderna som är intressanta. Och
de är alltid negativa för gruppen
De. För "svartskallarna".

Marcus Priftis skriver skärpt,
kunnigt och lättläst, med en
tydlig egen röst och rätt mycket
humor när det finns utrymme
för det. Både analyserande och
handfast. Som läsare blir jag in-

Marcus Priftis
**FRÄMLING,
VAD DÖLJER DU
FÖR MIG?**

formerad, stimu-
lerad, upprörd
och kamplysten.

Han skriver
om rasism i poli-
tiken och i histo-
rien, om tusen-
åriga fördomar
och den nya hat-
kulturen på inter-
net, där komment-
arsfälten har gett

rasisterna en nya arena. Hans
analys leder fram till att rasis-
men är en egen struktur som
inte kan placeras in på en hö-
ger-vänsterskala eller i parame-
trarna auktoritär-frihetlig. Den
är ett eget maktsystem som ge-
nussystemet.

**"I sin kärna handlar
rasism om att dela
in människor i Vi och
De, där Vi är bättre
och har makten."**

I historien,
och de senas-
te åren har vi
sett hur rasis-
men normalise-
ras. Nu har det
blivit självklart
att resonera om
integrationen som "den miss-
lyckade" (hur då, jämfört med
vad?) och "kostnaderna" för in-
vandringen (kostnaderna för
barnafödandet, eller vad?).

Ett citat: "Normaliseringen
är ett sluttande plan. Dess slut-
punkt är avgrunden."

DET KÄNNS SKÖNT att till sist
landa i argumenter för mångkul-
tur: Eftersom det finns fler olika
människor än länder är samex-
istens enda lösningen som inte
innebär att vi slår ihjäl varandra.

Så, titeln. Främling, vad döl-
jer du för mig... Ja, jag vet, Ca-
rola, genombrottet, 1983, en låt
som alla svenskar kan gnola.
Tanken att män med mörka
ögon har hemligheter som inte
bläddra svennar har, tja, visst
kan man läsa in rasism i det.

Men jag kan inte sluta fun-
dera vidare. Är det något jag
inte har fattat? Har Marcus
Priftis tänkt längre, sett något
mer bakom titeln? Är det kan-
ske så att begreppet "främling"
avslöjar något? Om oss alla, me-
nar jag.

Erik Sidenblad